

Redovisning av jämlikhet och jämlikhetsarbete 2008

Fastställd av jämställdhetskommittén 2009-10-06

Innehållsförteckning

Inledning	3
Fortlöpande uppdrag	3
Jämställdhetskommittén och jämställdhetsfunktionen	3
Medel för insatser som främjar jämlikhet vad avser sexuell läggning och könsidentitet 2008	4
Åtterrapporering av jämlikhetsmedel 2008	4
Personalavdelningen	5
Avdelningen för universitetspedagogisk utveckling	5
Fortlöpande uppdrag till områdes- och fakultetsnämnder samt institutioner/motsvarande	6
Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten	6
Institutionen för geovetenskaper	6
Juridiska fakulteten	6
Utbildningsvetenskapliga fakulteten	7
Teologiska fakulteten	7
Språkvetenskapliga fakulteten	7
Samhällsvetenskapliga fakulteten	7
Företagsekonomiska institutionens fortlöpande uppdrag	8
Litteraturvetenskapliga institutionen	8
Historisk-filosofiska fakulteten	8
Universitetsbiblioteket	8
Åtgärdsprogrammet för 2008	9
Ökad medvetenhet	9
Juridiska fakulteten	9
Utbildningsvetenskapliga fakulteten	9
Medicinska och farmaceutiska fakulteterna	9
Litteraturvetenskapliga institutionens arbete för ökad medvetenhet om sexuell läggning och könsidentitet.	10
Undervisning	10
Utbildningsutbud	10
Information	10
Bilagor	11
Bilaga 1. "Queerseminariets" program hösten 2008	11

Inledning

I föreliggande redovisning är en sammanställning av Uppsala universitets jämlikhetsarbete avseende sexuell läggning och könsidentitet under 2008. I *Plan för jämlikhet vad avser sexuell läggning och könsidentitet 2006-2009 med åtgärdsprogram för 2008* framgår vilka uppdrag och åtgärder som beslutas i jämlikhetsfrämjande syfte och ansvariga för genomförandet har haft möjlighet att rapportera om vad som utförts.

Fortlöpande uppdrag

Jämställdhetskommittén och jämställdhetsfunktionen

Plan för jämlikhet vad avser sexuell läggning och könsidentitet 2006-2009 fastställdes av Rektor 2006-02-28. Det är första gången universitetet fastställer en plan för sexuell läggning och könsidentitet och planen är fyraårig för att komma i fas med universitetets andra planer som rör lika villkorsfrågor. Planen gäller för både anställda och studenter och är strukturerad på samma sätt som den centrala jämställdhetsplanen med fortlöpande uppdrag, delmål och åtgärdsprogram.

Planen genomgick smärre revideringar i samband med infogandet av åtgärdsprogrammet för 2008. Reviderad plan och åtgärdsprogram fastställdes av rektor 2007-12-18.

Bildningskursen "Tolerans - ett ifrågasatt begrepp" ingick i höstens kursutbud inför vårterminen 2009. Initiativet till kursen kommer från jämlikhetsplanen och planeringen av kursen har finansierats av jämställdhetskommittén. Kursen ges vid sociologiska institutionen och har tagits fram i samarbete mellan sociologiska institutionen och centrum för genusvetenskap.

Jämställdhetskommittén utlyser årligen jämställdhetsmedel för insatser som främjar jämställdhet, analyser av kurslitteratur ur genusperspektiv samt insatser som främjar jämlikhet vad avser sexuell läggning och könsidentitet.

Jämställdhetskommittén beslutade att ekonomiskt stödja "Queerseminariet" som är tänkt att vara ett tvärvetenskapligt forum för queerteoretisk forskning och queerteoretiska engagemang och som drivs av forskare och forskarstuderande från olika institutioner. Program för hösten 2008 finns i bilaga 1.

Jämställdhetshandläggaren deltog i en paneldebatt som anordnades under Uppsala Pride.

Under hösten anordnade jämställdhetsfunktionen, personalavdelningen, studerandebyrån och universitetsledningens kansli sekretariat lunchseminarium om universitetets likabehandlingsarbete. Seminariet som riktade sig till anställda och studenter med förtroendeuppdrag gavs vid tre tillfällen på: biomedicinskt centrum, engelska parken respektive universitetshuset. Drygt 35 personer deltog vid varje enskilt tillfälle.

Medel för insatser som främjar jämlikhet vad avser sexuell läggning och könsidentitet 2008

Jämställdhetskommittén delade år 2008 ut 21 800 kronor för insatser som främjar jämlikhet avseende sexuell läggning och könsidentitet.

Av totalt fyra ansökningar beviljades tre. En av dem som beviljades medel genomförde aldrig sin insats och finns av den anledningen inte med i den kortfattade sammanfattningen nedan.

1. Ansökan om medel för att delta i RFSLs utbildning *Fritt Fram – För en god arbetsmiljö. Homo, bi och hetero på jobbet*

All personal vid institutionen för didaktik, institutionen för utbildning, kultur och media samt pedagogikums kansli och intendentur ges möjlighet att delta i RFSLs utbildning för att öka och befästa kunskap inom HBT-området.

Kontaktperson: Annika Fridén, enhetschef och Karin Hjalmeskog, universitetslektor

Ansökt belopp: 16 000 kronor

Beviljat belopp: 16 000 kronor

Motivering: Betydelsefull insats för en viktig målgrupp som är helt i linje med universitetets jämlikhetsarbete.

2. Ansökan om medel för att anordna seminarium på tema *HBTQ och religion, HBTQ-flyktingar samt EU och HBTQ*

Föreningen Uppsala Gaystudenter planerar att anordna seminarieserie tillsammans med Södertörns och Stockholms universitet på tema HBTQ hösten 2008.

Kontaktperson: Jazz Munteanu, student

Ansökt belopp: 5 800 kronor

Beviljat belopp: 5 800 kronor

Motivering: Beviljas under förutsättning att pengarna bekostar de seminarierna som äger rum i Uppsala.

Återrapportering av jämlikhetsmedel 2008

Samtliga som beviljades medel 2008 har genomfört de insatser som ansökningarna avsåg.

Utbetalningen av medel försenades med drygt tre månader vilket innebär att återrapporteringen förlängdes till halvårsskiftet 2009.

För mer information om genomförda insatser och analyser kontaktas lämpligen kontaktpersoner enligt listan ovan.

På jämställdhetskommitténs hemsida www.jamst.uadm.uu.se finns även mer information om tidigare insatser och analyser.

Personalavdelningen

Under 2008 har personalavdelningen inte genomfört aktiviteter som har varit specifikt inriktade på jämlikhet avseende sexuell läggning och könsidentitet.

Avdelningen för universitetspedagogisk utveckling

I samband med momenten om student – lärarroll och heterogenitet på avdelningens pedagogiska kurser behandlas för lärarna relevanta aspekter av sexuell läggning och könsidentitet.

Fortlöpande uppdrag till områdes- och fakultetsnämnder samt institutioner/motsvarande

Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten

I förslag till likabehandlingsplan kommer det att finnas ett avsnitt om sexuell läggning och könsidentitet.

Fakulteten inrättade i januari 2009 en samordnare för likabehandling.

Information om diskrimineringslagen och dess tillämpning vid fakulteten ska ges till studenter i samband med introduktionen för nya studenter och doktorander.

Fakulteten avser att anordna ett prefektmöte hösten 2009 om likabehandling som ska fokusera på den nya lagstiftningen, jämställdhetsfrågor samt samordning av arbetet med studenter med särskilda behov.

Fakulteten planerar en utbildning för lärare som är handledare och i utbildningen ska likabehandlingsperspektivet ingå.

Institutionen för geovetenskaper

Institutionens jämställdhetsplan har sin utgångspunkt i och konkretiserar fakultetsnämndens intentioner. Institutionen har påbörjat arbetet med att inkludera könsidentitetsaspekter.

Arbete mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier

Institutionen har utarbetat en handlingsplan mot kränkning vilken ingick i årets handledarutbildning. Institutionens ledningsgrupp och jämställdhetsombud deltog i JämO:s utbildning om sexuella trakasserier och trakasserier på grund av kön.

Medarbetarsamtal/föräldraskap

Institutionens målsättning är att medarbetarsamtalen ska belysa alla aspekter av den anställdas arbetssituation. När en anställd säger upp sig ges hon/han rutinmässigt möjlighet att lämna synpunkter på institutionen som arbetsplats.

Institutionen strävar efter att i möjligaste mån ta hänsyn till det som krävs för att medarbetare ska kunna kombinera studier/arbete med föräldraskap.

Utbildning/handledarutbildning

Undervisande personal uppmanas att delta i de pedagogiska kurser som ges centralt. En obligatorisk kurs för doktorandhandledare genomfördes under 2008. En halvdag ägnades åt jämställdhets- och likabehandlingsfrågor.

Informationsmaterial och informationsaktiviteter

Institutionen uppger att de beaktar uppdraget att informationsmaterial och informationsaktiviteter till innehåll och utformning ska vara i samklang med universitetets jämlikhetssträvanden.

Juridiska fakulteten

Antog en ny likabehandlingsplan 2008.

Kursföreläsarna på grundnivå har uppmanats granska kurslitteratur, undervisningsmaterial och annat material som används vid undervisning och examination för att ta bort eventuella formuleringar som kan uppfattas vara kränkande vad avser sexuell läggning liksom andra

diskrimineringsgrunder. I granskningen har det även ingått att undersöka om det finns litteratur som inte uppfyller kraven och därmed ersätts.

Utbildningsvetenskapliga fakulteten

Likabehandlingsplan

Fakultetens likabehandlingsplan reviderades hösten 2008. Den utgår från universitetets centrala plan och tar hänsyn till lärarprogrammets speciella utformning med stor valfrihet för studenter att själva utforma sin utbildning. Planen är tillgänglig på fakultetens hemsida och ska finnas tillgänglig på studerandexpeditionen. I planen inkluderas uttalat sexuell läggning i de fastställda uppdrag och åtgärderna.

Institutionen för utbildning, kultur och mediers (EDU) institutionsstyrelse har beslutat att jämställdhetsfrågorna ska vara obligatoriska inslag på de månatliga sammanträdena.

För att förbättra informationen om likabehandlingsfrågor till studenterna genomgår institutionens hemsida en omfattande förändring. Idag är alla policydokument tillgängliga men informationen kan förbättras ytterligare.

Teologiska fakulteten

Med start 2008 informeras A-kursstudenterna vid kursintroduktionen utförligt om de lagar som förbjuder trakasserier och diskriminering.

Fakultetens och institutionens jämställdhetskommitté har utarbetat en likabehandlingsplan för 2009.

Språkvetenskapliga fakulteten

Fakulteten har under 2008 arbetat med att skapa förutsättningar för stabila strukturer och fungerande plandokument. Samtliga av fakultetens institutioner har jämställdhetsplaner. Revidering av fakultetens jämställdhetsplan pågår och arbetet med att utarbeta en jämlikhetsplan är långt framskridet. Förslag till att ombilda fakultetens nuvarande jämställdhetsgrupp så att gruppen även handhar jämlikhetsfrågor diskuteras och att de två planerna infogas i samma dokument.

Samhällsvetenskapliga fakulteten

Under 2008 påbörjades en revidering av fakultetens plan för likabehandling från 2006. I samband med revideringsarbetet har fakultetsnämnden vidtagit åtgärder för att säkerställa att planen uppdateras och utvärderas årligen.

Studenterna informeras kontinuerligt om universitetets centrala plan för likabehandling av studenter och övriga planer av relevans för studenterna. Enligt fakultetens likabehandlingsplan ska denna information ske i samband med att varje ny grupp studenter påbörjar sina studier.

Fakultetsnämnden informerar institutionerna om de uppdrag som är beslutade i universitetets åtgärdsprogram. Rutinerna för fakultetsnämnden utvärderings- och uppföljningsarbete måste utvecklas. Uppdragen gällande utbildning om jämlikhetsfrågor inom ramen för psykologutbildningen och beteendevetenskapliga utbildningar har inte följts upp och det saknas dokumentation av halvdagsseminarierna för perioden 2006-2007.

Företagsekonomiska institutionens fortlöpande uppdrag

Institutionen har detaljerad information för anställda och studenter om jämställdhet, jämlikhet och likabehandling på hemsidan varifrån det går att ladda ner jämställdhetsplan respektive likabehandlingsplan.

Medarbetarsamtal

Arbetsmiljöaspekter relaterade till kön belyses i medarbetarsamtalen.

Föräldrapolicy

Institutionen följer universitetets föräldrapolicy.

Utbildning

Nya lärare, handledare med flera skickas systematiskt till universitetets pedagogiska utbildningar.

Informationsmaterial

Institutionens informationsmaterial granskas rutinmässigt ur jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv.

Litteraturvetenskapliga institutionen

Institutionens ”Program jämställdhet och likabehandling vid Litteraturvetenskapliga institutionen” revideras årligen. I programmet är uppdrag från universitetets och fakultetens planer integrerats. Nya studenter informeras varje termin om programmet samt om institutionens handlingsplan mot sexuella trakasserier. Dessa båda går att ladda ner från institutionens hemsida.

Medarbetarsamtal

I programmet anges att jämställdhets- och likabehandlingsfrågor ska belysas i medarbetarsamtalen.

Historisk-filosofiska fakulteten

Under senare delen av 2008 påbörjade fakultetens jämställdhetsgrupp arbetet med att utforma en likabehandlingsplan.

Universitetsbiblioteket

Universitetsbibliotekets jämställdhetspiloter har tillsammans med förvaltningens jämställdhetspiloter anordnat ett seminarium med temat ”Mångfald utifrån ett HBT-perspektiv”. Föreläsare var Ann-Sofie Henriksson från avdelningen för universitetspedagogisk utveckling och Gunilla Carstensen från Centrum för genusvetenskap.

Åtgärdsprogrammet för 2008

Åtgärdsprogrammet för 2008 är strukturerat med mål-, åtgärds- och ansvarsformuleringar för att tydliggöra vad som skall uppnås under perioden, hur det skall uppnås och vem som är ansvarig för att det uppnås.

Ökad medvetenhet

Juridiska fakulteten

Juridiska institutionen har ålagts att vidta särskilda åtgärder som syftar att höja medvetenheten kring frågor som rör sexuell läggning och könsidentitet hos lärare, studenter och övrig personal. Det arrangemang med inriktning på frågor om sexuell läggning och könsidentitet som skulle äga rum i oktober 2008 har flyttats fram till våren 2009. Det arrangeras av fakultetens jämställdhetsgrupp och ska ha en särskild inriktning på HBTQ-frågor och vänder sig till alla verksamma vid institutionen.

Utbildningsvetenskapliga fakulteten

I lärarprogrammets obligatoriska kurser inom det allmänna utbildningsområdet (AOU) ingår flera moment som rör människors skilda livsvillkor och där ingår även jämlikhetsperspektiv. Flera av momenten berör särskilt sexuell läggning och könsidentitet. Utbildningens utformning säkerställer att alla studenter som genomgått lärarprogrammet också har deltagit i föreläsningar och seminarier som behandlar frågor såsom barns och ungas förutsättningar i förskola och skola samt förskolans och skolans samhällsuppdrag vad gäller demokratifrågor och individers lika värde. Med start 2007 medverkar en gästlärare från RFSL under lärarprogrammets första termin.

Fakultetens enheter har gemensamt arrangerat temadagar för alla anställda om HBTQ-frågor, genusfrågor och sexuella trakasserier.

Institutionen för didaktik och institutionen för utbildning, kultur och medier (EDU) samt personal vid pedagogikums kansli anordnade i juni 2008 en heldagsutbildning för samtliga medarbetare i RFSL regi. Omkring 60-70 % av inbjuden personal deltog. Utbildningen heter "Fritt Fram – För en god arbetsmiljö. Homo, bi och hetero på jobbet". Utbildningsmaterialet "Liv i lärarummet. Om sexuell läggning och arbetsmiljö i skolan" och "Tyst i klassen. Om lärarens arbete kring sexuell läggning" liksom universitetets broschyr: "Hbt-perspektiv och undervisning. Pedagogiska förhållningssätt och övningar för lärare" delades ut till deltagarna. I utbildningen berördes grundläggande begrepp, normer och dess konsekvenser samt lagstiftning, forskning och pedagogiska tips.

Institutionen för utbildning, kultur och medier (EDU) tar kontinuerligt upp frågor om jämställdhet, genus, likaberättigande med mera i personalgruppen och genusteori och andra relevanta teoribildningar i kurser inom lärarprogrammets allmänna utbildningsområde.

Medicinska och farmaceutiska fakulteterna

Inom läkarprogrammet pågår en utredning om hur HBT-frågorna ska integreras i utbildningen.

Vetenskapsområdets forskarutbildningskommitté anordnar två gånger per år en utbildningsdag för handledare inom utbildningen på forskarnivå som ett komplement till den centralt anordnade handledarutbildningen. I vetenskapsområdets utbildning ingår även mångfaldsfrågor.

Vetenskapsområdets jämställdhetskommitté anordnar årligen en jämställdhetsdag. Årets föreläsare var Annika Björk från Nationellt centrum för kvinnofrid som föreläste om "Våld i nära relationer".

Litteraturvetenskapliga institutionens arbete för ökad medvetenhet om sexuell läggning och könsidentitet.

Institutionen har integrerat Queer- och performativitetsteoretiska perspektiv har på kurserna på c-nivå i litteraturvetenskap, samt på avancerad nivå i retorik.

Undervisning

Distribution av broschyren "Hbt-perspektiv och undervisning. Pedagogiska förhållningssätt och övningar för lärare"

Distribution av broschyren till undervisande personal vid universitetet påbörjades under året.

Kursvärderingsfrågor om jämlikhet avseende sexuell läggning och könsidentitet

Arbetet med att utforma kursvärderingsfrågor om jämlikhet avseende sexuell läggning och könsidentitet har av flera anledningar försenats. I universitetets riktlinjer för kursvärderingar för kommer det att finnas övergripande formuleringar om likabehandling.

Utbildningsutbud

Bildningskursen *Tolerans – ett ifrågasatt begrepp. En kurs om maktordningarna kön, sexualitet och etnicitet* på 7,5 hp utarbetades under 2008 och gavs för första gången våren 2009. Det var från början 15 deltagare varav tio fullföljde kursen. En omfattande kursutvärdering ska genomföras och presenteras i 2009 års redovisning av universitetets jämlikhetsarbete.

Information

Arbetet med att omarbete jämställdhetskommitténs hemsida så att universitetets jämlikhetsarbete synliggörs påbörjades under året.

Bilagor

Bilaga 1. "Queerseminariets" program hösten 2008

- 080924** KICK-OFF med forskar- och föreningskavalkad, mingel, bokbord, DJ:s och
Kl. 17-19 postseminarium.
- 081022** *Queer backlash i media?*
Kl. 18-20 Ulla Manns, idéhistoriker från Södertörns högskola, är inbjuden för att diskutera feminism, flatfobi och forskning.
- 081119** *Att tänja gänser. En queerläsning av bibeln*
Kl. 18-20 Malin Ekström, doktorand i teologi vid Uppsala universitet, berättar om sitt avhandlingsprojekt.
- 081217** *Genustrubbel och queert läckage i några romaner av Maria Sandel och Sigge Stark*
Kl. 18-20 Eva Heggestad, docent i litteraturvetenskap vid Uppsala universitet, presenterar queerläsningar av två romaner från 1920-talet